

## Bijlage 3: Handleiding bij een vermoeden seksueel misbruik

Deze handleiding beschrijft per fase hoe je moet handelen bij een vermoeden van seksueel misbruik en/of wanneer iemand (kind of medeleiding) bij jou te kennen geeft dat er iets is voorgevallen. Dit is ongeacht of het (mede)leiding, andere kinderen of ouders betreft. **Voor alle stappen van dit plan geldt dat het welzijn van het kind/slachtoffer altijd voorop staat!** De afspraken die hierin staan hebben allen het uitgangspunt om het welzijn van het kind/slachtoffer te borgen. Ook de afspraken dat je meldingsplicht van het vermoeden boven een mogelijke wens tot geheimhouding van het kind/slachtoffer staat, dient ter bescherming van het welzijn van het kind.

### Fase 1: Het ontstaan van een vermoeden

- Als een kind of medeleiding naar je toekomt met een vermoeden/melding, vertel dan dat je verplicht bent het verhaal aan de vertrouwenspersoon te melden, maar dat er geen stappen buiten medeweten van het slachtoffer om worden genomen.
- Stel zo min mogelijk vragen. Luister en stel het slachtoffer op zijn/haar gemak.
- Verwijs de persoon naar een vertrouwenspersoon.
- NEEM ALTIJD ZELF OOK CONTACT OP MET IN IEDERGEVAL DE VERTROUWENSPERSOON EN INDIEN GEWENST DE HOOFD/KERNLEIDING (zie fase 2)
- Maak aantekeningen van wat het mogelijke slachtoffer je precies verteld heeft, wanneer en welke vragen jij precies gesteld hebt.
- Is er geen melding gekomen van een kind of medeleiding die jou in vertrouwen heeft genomen maar heb je zelf een vermoeden dat er sprake kan zijn van ongewenste intimiteiten en/of seksueel misbruik? Houd ook dan een logboek bij waarin je de signalen noteert. Noteer de volgende dingen:
  - Wanneer begon de ongerustheid? Waardoor? Wat is er precies gebeurd?
  - Om welke signalen gaat het? Wanneer doen ze zich voor?
  - Zijn er geleidelijke of plotselinge gedragsveranderingen? Hoe lang is dit al aan de hand?
  - Consulteer de vertrouwenspersoon bij elk vermoeden, deze kan je helpen en advies geven.

Verder zijn er een aantal zaken waar je rekening mee moet houden in de eerste fase:

#### **1. Voorlopige zwijgplicht**

Ten eerste heb je een voorlopige zwijgplicht. Dit is niet hetzelfde als een geheimhoudingsplicht. Je bent namelijk verplicht om melding van het vermoeden te maken bij de vertrouwenspersoon van de Stichting Kindervakantiewerk Weert, als bij je hoofd/kernleiding. Je mag echter dit vermoeden niet bespreken met derden. Je mag dus niet je vrienden, vriendinnen, ooms of tantes erover vertellen. Immers, een vermoeden is nog geen feit. Er is nog niets bewezen dus de verdachte is nog niet beschuldigd. De voorlopige zwijgplicht dient ervoor om te zorgen dat de verdachte niet bij voorbaat al beschuldigd wordt zonder dat er een goed onderzoek is geweest om te bekijken of deze persoon ook echt schuldig is.

## **2. Ga bij een vermoeden niet zelf de zaak uitzoeken**

Ten tweede mag je nooit zelf de zaak gaan uitzoeken. Het is niet aan jou om te achterhalen wat de waarheid is, hier hebben we deskundigen voor. Binnen het kindervakantiewerk werken veel mensen die elkaar kennen of die familie zijn. Het is beter om een onafhankelijk iemand de zaak te laten bekijken.

## **3. SCHAKEL IN ALLE GEVALLEN WAAR MAAR ENIGSZINS SPRAKE KAN ZIJN VAN EEN VERMOEDEN VAN SEKSUEEL MISBRUIK DE VERTROUWENS-PERSOON IN!**

### **Fase 2: Overleg**

- Neem contact op met de vertrouwenspersoon die contact opneemt met de daarvoor aangewezen contactpersoon binnen het dagelijks bestuur van de Stichting Kindervakantiewerk Weert.
- **De betreffende verdachte wordt direct door de hoofd/kernleiding op een discrete wijze gescheiden van het vermoedelijke slachtoffer. Daarnaast wordt altijd contact opgenomen met de vertrouwenspersoon. De vertrouwenspersoon neemt de verantwoordelijkheid voor het bepalen van de verder te nemen stappen; NIET de hoofdleiding.**
- De vertrouwenspersoon overlegt samen met betrokken instanties.
- De vertrouwenspersoon, de hoofdleiding en de contactpersoon van het dagelijks bestuur van de Stichting Kindervakantiewerk Weert stellen samen in samenwerking met de betrokken instanties een plan van aanpak op.
- Voorlopige zwijgplicht voor alle betrokken personen. Voordat er iets uit het onderzoek is gekomen mag niemand de melding met derden bespreken.

### **Fase 3: Het vermoeden bevestigd**

- Het dagelijks bestuur van de stichting kindervakantiewerk Weert coördineert de communicatie:
  - In samenspraak met de vertrouwenspersoon en de betreffende hoofdleiding licht het dagelijks bestuur van de stichting kindervakantiewerk Weert de leiding, de ouders, de kinderen en de pers in over het voorval.
  - **Niemand communiceert op eigen houtje met de pers, het dagelijks bestuur van de Stichting Kindervakantiewerk Weert is het enige aanspreekpunt naar de pers. De vertrouwenspersoon is hierin de centrale coördinerende figuur.**

### **Fase 4: Evaluatie**

- De hoofdleiding van de betreffende afdeling/stichting evalueert na afloop hoe een en ander verlopen is en stelt indien nodig afspraken bij.

- Het Dagelijks Bestuur informeert het Algemeen Bestuur op de eerst volgende vergadering in over het voorval en de stand van zaken.
- Het Dagelijks Bestuur plant een extra vergadering met het Algemeen Bestuur en de vertrouwenspersoon na afloop van de procedure, waarna de hele afwikkeling wordt geëvalueerd en de procedure indien nodig wordt bijgesteld (een nieuwe risicoanalyse wordt gemaakt).
- Zowel de vertrouwenspersoon als de stichting Kindervakantiewerk Weert is er aan gehouden binnen een jaar na het afsluiten van het plan van handelen alle schriftelijke zaken rond de kwestie te vernietigen.

Voor opvang en steun voor het kind en de ouders kan de vertrouwenspersoon een beroep op onder andere Bureau Slachtofferhulp, Advies en meldpunt kindermishandeling.

### **Extra aandachtspunten:**

- Handel nooit op eigen houtje!
- Hoor het (vermoedelijke) slachtoffer niet uit. Het uithoren van het vermoedelijke slachtoffer en/of het spreken met contactpersonen van het vermoedelijke slachtoffer kan een eventueel juridisch traject verstoren. Het is niet aan de (hulp)leiding of hoofdleiding om aan waarheidsvinding te doen!
- Neem bij een vermoeden nooit zelf contact op met de vermoedelijke pleger, ook niet als het een collega is. De beste manier om het misbruik te stoppen en aan te pakken, is een objectief en een officieel onderzoek.
- Denk aan de (voorlopige) zwijgplicht!
- Beloof nooit geheimhouding, ook niet wanneer een slachtoffer erom vraagt. Je bent namelijk wettelijk verplicht melding te maken van een misdrijf.